

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-30/21 – 1

Predmet C-30/21

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

19. siječnja 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Amtsgericht Lennestadt (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

11. siječnja 2021.

Tužitelj:

Nemzeti Utdíjfizetesi Szolgálató Zrt., Nationale Mauterhebung geschlossene Dienstleistungs AG

Tuženik:

NW

Amtsgericht Lennestadt (Općinski sud u Lennestadt, Njemačka)

Rješenje

U sporu

Nemzeti Útdíjfizetési Szolgálató Zrt., Nationale Mauterhebung geschlossene Dienstleistungs AG protiv osobe NW

Amtsgericht Lennestadt (Općinski sud u Lennestadt)

dana 11. siječnja 2021.

[omissis]

donio je rješenje:

Postupak se prekida.

Ovaj sud u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije upućuje Sudu Europske unije sljedeće prethodno pitanje:

Treba li članak 1. stavak 1. Uredbe (EU) Europskog parlamenta i Vijeća br. 1215/2012 od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima tumačiti na način da je područjem primjene te uredbe obuhvaćen sudski postupak koji je društvo u državnom vlasništvu u svrhu naplate naknade kaznene naravi zbog neovlaštenog korištenja ceste za koju se plaća cestarina pokrenulo protiv fizičke osobe s domicilom u drugoj državi članici?

Obrazloženje: [orig. str. 2.]

Tužitelj je mađarsko dioničko društvo sa sjedištem u Budimpešti koje od tuženika koji živi u Njemačkoj zahtijeva plaćanje takozvane zamjenske cestarine (dodatna naknada) za vožnju mrežom autocesta za koje se u Mađarskoj plaća naknada. Njemački naziv tužitelja glasi Nationale Mauterhebung Geschlossene Dienstleistungs-AG (Dioničko društvo za pružanje usluga naplate državnih cestarina, u daljnjem tekstu: NMGD AG).

A) Pravni okvir/nacionalno pravo

Mađarski zakon o cestovnom prometu sadržava u članku 15. stavku 1. odredbu prema kojoj ministar uredbom sudjelovanje u prometu određenih vozila može uvjetovati plaćanjem naknade. Člankom 33./A stavkom 1. propisano je da se za korištenje posebnim zakonom određenih javnih cesta u određenom vremenskom razdoblju plaća naknada (naknada za korištenje), a u slučaju neplaćanja dodatna naknada. Upućuje se na prevedeni izvadak iz mađarskog zakona o cestovnom prometu koji je dostavljen u spis [omissis].

Na temelju te zakonske ovlasti usvojena je Uredba ministra gospodarstva i prometa br. 36/2007 (III. 26.) GKM o cestarini za autoceste, brze ceste i državne ceste (u daljnjem tekstu: Uredba o cestarinama). Prijevod te uredbe je također dostavljen u spis; na njega se upućuje [omissis].

Za plaćanje naknada koje su određene Uredbom o cestarinama odgovara registrirani vlasnik vozila. To izravno proizlazi iz članka 15. stavka 2. mađarskog zakona o cestovnom prometu.

Člankom 7./A stavkom 7. Uredbe o cestarinama propisano je da dodatnu naknadu (vidjeti o tome odmah u nastavku) naplaćuje tužitelj. Prema članku 1. Uredbe o

cestarinama, korištenje cesta za koje se plaća cestarina odvija se „u okviru građanskopravnog odnosa”.

Visina redovne naknade propisana je člankom 6. Uredbe o cestarinama. Za uobičajeno osobno motorno vozilo koje u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) spada u kategoriju D1 plaća se, primjerice, tjedna naknada u iznosu od 2 975,00 mađarskih forinti (HUF) u skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe o cestarinama. To odgovara naknadi u iznosu od gotovo 10,00 eura. **[orig. str. 3.]**

Člankom 7./A stavkom 1. Uredbe o cestarinama propisano je da se dodatna ili dopunska naknada plaća ako motorno vozilo prilikom nadzora nema važeću vinjetu.

Člankom 7./A stavkom 10. u vezi s točkom 1. Priloga 1. Uredbi o cestarinama uređena je visina te dopunske naknade. U slučaju plaćanja u roku od 60 dana od dana primitka naloga za plaćanje dopunska naknada iznosi 14 875,00 mađarskih forinti (HUF), preračunano gotovo 50,00 eura. U slučaju da se plaćanje ne izvrši u roku od 60 dana od dana primitka naloga za plaćanje, dodatna se naknada povećava na 59 500,00 mađarskih forinti (HUF), preračunano dobrih 190,00 eura.

B) Naplata dodatnih naknada

Tužitelj je angažirao i ovlastio društvo Ungarische Autobahn Inkasso GmbH (u daljnjem tekstu: UAI GmbH) sa sjedištem u Eggenfeldenu da pronade motorna vozila registrirana u Njemačkoj na koja se odnosi dodatna naknada, odnosno njihove vlasnike i od njih naplati zamjensku cestarinu.

Društvo UAI GmbH vozila pronalazi na temelju fotografija registarskih pločica motornih vozila, snimljenih pomoću elektroničkog sustava, pomoću kojih se utvrđuju navodne povrede obveze plaćanja cestarina za ta vozila. Na osnovi registarskih pločica motornih vozila društvo UAI GmbH pribavlja podatke o vlasniku vozila i od njega potom u pravilu prvom opomenom zahtijeva plaćanje obične dopunske naknade u iznosu od 14 875,00 mađarskih forinti (HUF). Vrijednost tog iznosa u eurima varira ovisno o deviznom tečaju.

Osim zahtjeva za plaćanje zamjenske cestarine kao takve, ujedno se ističu zahtjevi za naknadu troškova naplate nastalih društvu UAI GmbH. Osim toga, dužniku se zaračunavaju i pristojbe plaćene za utvrđivanje vlasnika vozila.

Ako se plaćanje ne izvrši po prvoj opomeni, daljnjom se opomenom ističe zahtjev za plaćanje uvećane dopunske naknade u iznosu od 59 500,00 mađarskih forinti (HUF). Vrijednost u eurima i u tom slučaju varira ovisno o deviznom tečaju.

C) Sporno potraživanje

Tuženik je vlasnik vozila s njemačkim registarskim pločicama [omissis]. Tim se vozilom tuženik 19. prosinca 2019. u 23:24 sati u Mađarskoj zasigurno kratko vrijeme vozio po cesti za koju se plaća cestarina, prije nego je otprilike nakon 15 do 20 km na benzinskoj postaji kupio vinjetu za elektroničku naplatu cestarine. **[orig. str. 4.]**

Opomenom od 10. ožujka 2020. [omissis] društvo UAI GmbH, koje je tužitelj angažirao, zahtijevao je od tuženika plaćanje zamjenske cestarine uvećano za pripadajuće pristojbe.

Nakon što tuženik uopće nije reagirao, daljnjom se opomenom od 13. svibnja 2020. zahtijevalo plaćanje uvećane dopunske naknade u iznosu od 59 500,00 mađarskih forinti (HUF), preračunano 178,89 eura. Osim toga, istaknut je zahtjev za plaćanje troškova obrade, izdataka za pribavljanje podataka o vlasniku vozila, paušalne svote za izdatke i poreza na dodanu vrijednost. U pogledu pojedinosti upućuje se na opomene od 10. ožujka 2020. i 13. svibnja 2020. [omissis].

Tužitelj sada svojom tužbom zahtijeva plaćanje cjelokupnog iznosa od 260,76 eura. On smatra da je riječ o građanskom sporu. Iz toga proizlazi nadležnost suda koji je uputio zahtjev. Tužitelj smatra da je u tom smislu relevantno zakonodavstvo one države koje ovlašćuje tijelo koje postavlja zahtjev i opravdava njegov zahtjev. Stoga u skladu s člankom 1. mađarske Uredbe o cestarinama treba smatrati da je riječ o građanskopravnom odnosu. Uostalom, prema mišljenju tužitelja to proizlazi i iz činjenice da je odnos između tijela koje postavlja zahtjev, tužitelja, i sudionika u prometu građanskopravni. Kupnjom vinjete dolazi do međusobnog ugovora kojim sudionik u prometu stječe vremenski ograničeno pravo korištenja cesta za određeno vozilo. Isto tako, tužitelj ne donosi nikakva rješenja, nego svoje potraživanje ostvaruje jednostavnim nalogom za plaćanje. U svakom je slučaju potrebno građanskopravno izvršenje.

Tuženik osporava tužbu ističući da je kupio vinjetu. Uostalom ističe dvojbe u pogledu sudske nadležnosti i povrede javnog poretka.

D) Pitanja suda koji je uputio zahtjev

Sud koji je uputio zahtjev mora u okviru ispitivanja svoje nadležnosti odlučiti o tome određuje li se međunarodna nadležnost u skladu s odredbama Uredbe 1215/2012 (Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima **[orig. str. 5.]** (preinačena), Uredba Bruxelles Ia). U tom smislu sud koji je uputio zahtjev ozbiljno dvoji u pogledu činjenice, je li u predmetnom sporu riječ o građanskoj stvari u smislu članka 1. Uredbe 1215/2012 ili je štoviše riječ o javnopravnom sporu na koji se Uredba 1215/2012 ne primjenjuje. Taj sud u tom pogledu smatra da za odgovor na to pitanje nije, kako to smatra tužitelj, relevantno nacionalno pravo, nego je štoviše potrebno

autonomno tumačenje. Pojam građanske i trgovačke stvari treba tumačiti s obzirom na ciljeve i sustav Uredbe 1215/2012 i opća pravna načela razvijena u svim nacionalnim pravnim sustavima (*Sud, presuda od 14. listopada 1976., LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co. KG/Eurocontrol, 29/76, ECLI:EU:C:1976:137; Sud, presuda od 11. lipnja 2015., Fahnenbrock i dr., C-226/13, C-245/13 i C-247/13, EU:C:2015:383, t. 35.*).

U postupku koji je također u najširem smislu riječi bio povezan s cestovnim prometom, Sud Europske unije je već presudio da ovršni postupak koji je pokrenulo društvo u vlasništvu jedinice lokalne samouprave protiv fizičke osobe s prebivalištem u drugoj državi članici radi naplate nepodmirenog dugovanja za parkiranje na javnom parkiralištu upravljanje kojim je ta lokalna jedinica povjerila navedenom društvu, a koje nije kaznene naravi nego predstavlja samo protučinidbu za pruženu uslugu, obuhvaćen područjem primjene te uredbe (*Sud, presuda od 09. ožujka 2017., Pula Parking d.o.o./Tederahn, C-551/15, ECLI:EU:C:2017:193*).

Međutim, sud smatra da se prethodno navedena presuda ne može primijeniti na predmetni spor. U situaciji na kojem se temeljila presuda od 09. ožujka 2017., sudioniku u prometu izdana je parkirališna karta (*t. 16. navedene presude Suda od 09. ožujka 2017.*). Taj bi predmet bio usporediv s ovim predmetom, da je tuženik kupio vinjetu, uz pridržaj pitanja, bi li time uistinu došlo do sklapanja građanskopravnog ugovora ili bi štoviše bila riječ o javnopravnoj naknadi za javnu uslugu, osobito jer su relevantne nacionalne odredbe obuhvaćene (i) područjem koje je uređeno Direktivama 1992/62/EZ i 2006/38/EZ. **[orig. str. 6.]**

Međutim, tuženik u predmetnom slučaju upravo nije prvo kupio vinjetu, zbog čega je tužitelj zatražio plaćanje naknade koja se u njemačkoj prijevodu predočenih mađarskih zakonskih tekstova naziva „dodatnom naknadom” ili „dopunskom naknadom” umjesto (a ne dodatno; vidjeti naloge za plaćanje od 10. ožujka 2020. i 13. svibnja 2020. [*omissis*]) stvarne cestarine. Pritom je prema procjeni ovog suda riječ o naknadi kaznene naravi jednostrano određenoj javnopravnom odredbom koja nije samo naknada za pruženu uslugu (*za razliku od presude Suda od 09. ožujka 2017., vidjeti t. 36.*). Ovaj sud stoga smatra da postoje ozbiljne naznake koje upućuju na to da se određivanje i provedba te naknade kaznenopravne naravi treba smatrati aktom javne vlasti s posljedicom da se na predmetni spor ne primjenjuju odredbe Uredbe 1215/2012.